

TÜNDÉR UJJAK

a Divat Ujság melléklete

SZERKESZTI
TREITZ PÉTERNÉ

XI. ÉV.

BUDAPEST, 1904. DECEMBER.

4. SZÁM.

Bőrmaratás.

A bőrmunkák számtalan változatával foglalkoztunk már, de azért még mindig marad egy-két szép technika, a miről nem szoltunk, valami új, a mely figyelmünket fölkelti.

Ilyen a *bőrmaratás*. Világos bőrön igen szép hatása van ennek és miután nagyon egyszerű a készítmódja, eszköz is kevés kell hozzá, megérdemli, hogy az iparművészeti munkákkal foglalkozók megismerjék és gyakorolják. Nem szükséges hozzá semmi előkészület, sem drága apparátus, egyedül a bőrt kell jól megválasztani, hogy tömött és sima legyen. Legjobb a világosszínű borjubőr. Eszközök pedig: maró szer, néhány jó toll, másoló-tű és másoló-papiros.

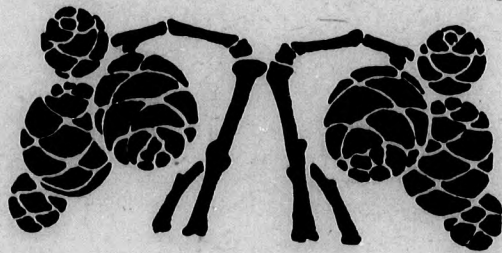
A ki a rajzolásban elég ügyes, az a másoló-tűvel a bőrre rajzolhatja a mintát, a kevésbé gyakorlottaknak pedig arra való a másoló-papiros, hogy azon átrajzolják. A bőrt egy nedves szivacsral kell megnedvesíteni és a vásznon, vagy papiroson átnyomjuk a tűvel a mintát. De a rajzot nem szabad túlságosan benyomni, mert akkor a maratás nehezen megy, a toll ideoda mozog a rajzon és nem egyenlő a vonal, sem pedig a szín.

Ha ezzel a kevés előkészülettel megvagyunk, akkor a maró folyadékot (melyet drogériában kapunk) kipróbáljuk. Előbb vízzel keverjük (fele víz, fele maró-por), ha így a diszitendő bőrön elég éles és szép

sötétbarna rajzot kapunk, akkor folytathatjuk a munkát, de ha nagyon feketés, akkor az a jele, hogy a bőr *elég*, vagyis hogy erős a folyadék. Ha pedig nem elég élesek a vonalak, akkor erősíteni kell a maró-folyadékot. Ha lazur színekkel kifestjük a mintát, akkor nem szükséges az árnyalás, különben pedig ugyanazzal a folyadékkal lehet árnyalni.

Ez a diszitési mód különösen akkor igen előnyös, ha nincs időnk vagy alkalmunk a tárgyak montiroztatására és vehetünk

kész dolgokat, mint: írómappa-párna, tárcák stb. és akkor azok felületét diszitjük ezzel a maratással, a mely nem kíván sem domborítást, — tehát csak jobb felől lesz dolgozva, — sem pedig utólagos igazítást a montirozó által.

1. sz. Diszitő szél.

A *bőrkarcolás* színe szintén igen érdekes eljárás és szintén ilyen kész tárgyak diszitésére való. Ha a minta a bőrön van, akkor igen éles bőrvágókéssel fölkarcoljuk a vonalakat, semmi egyebet nem teszünk vele. Nem kell se lenyomkodni, se megnedvesíteni, azonnal hozzá kezdetünk a színezéshez. A festéshez pácfestékeket használunk, vagy szövetfestékeket poralakban, melyeket forró vízzel higitunk kellő arányban és a különböző színű rétegeket aminő színre gondoltuk, egyszerűen befestjük vele. Ha nagy tárgyról van szó, akkor szivacsral is festhetünk, hogy egyenlőbb legyen a munka. Ugyanennek a változata az ugynevezett:

2. sz. Virágokból összeállított minta levelezőlapok számára.

amerikai bőrmunka, gyorsan és kevés fáradsággal készül. mint minden az új-világ lakóinál, csak megfelelő

ügyesség szükségeltetik hozzá. Kezdeté ugyanaz mint a fentié. A mintát belekarcoljuk és akkor az alapra kis lapos vaseszközt fektetve, mindenütt jól leverjük kalapácsal. Ezáltal a minta kiemelkedik és világos marad, az alap pedig sötétebb lesz és bemélyed. Ha az alapot még sötétebbre akarjuk csinálni, akkor a mintát vonjuk be világos lakkal és ha megszáradt, pácba mártott szivacsosall gyorsan át kell dörzsölni, miáltal az alap szép sötétbarna színű lesz. Ezt a munkát is kifesthetjük, ha a mintához illik és ízlésünknek megfelel. Sötét bőrnél szépet mutat, ha a karcolt vonalakat arannyal élénkítjük. Miután a karcolásnál nincsenek a vonalak oly jól ledolgozva és nem simák, mint a vágottmunkánál, vigyáznunk kell, hogy el ne rontsuk az aranyozással az egészet. Legcélszerűbb az aranyat igen vékony, de ruganyos ecsettel vagy író tollal készíteni. Jó szolgálatot tesz a szalonka tolla, melyből minden szárnyban csak egy van rajzra és festésre alkalmas.

Keleti gázhimzés.

Egy igen eredeti, könnyű és mégis művészi himzésre akarjuk olvasóink figyelmét felhívni.

Nem régen néhány érdekes, kelet-ről hozott műiparcikket, a többek között himzéseket volt alkalmunk megcszenlélni.

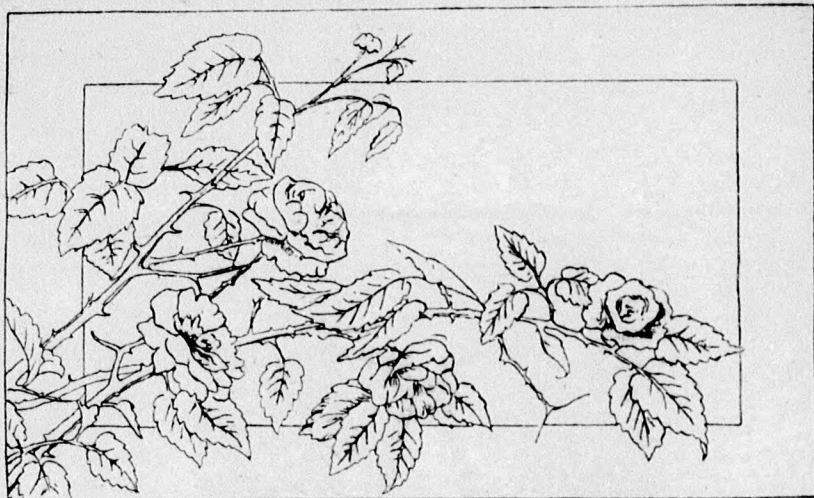
Első pillanatra azt hinné az ember, hogy a legveszélyesebb szálhuzás és sűrű finom öltés pazaroltatott a határos munkára. Igazában pedig egy nagyon erősszálu gázra stoppolóöltéssel készített munka volt. A látszólag szálhuzással díszített részek nem egyéb, mint az ide-oda öltés alkalmával meghuzott fonálrétegek elválása, vagyis hogy erre a szép hatásra nem kell ügyet vetni, mert önként keletkezik. A szövet könnyű és laza, ennek folytán a filoflosszelyemmel varrt öltéssel összehúzzák a szálakat. Arra kell ügyelni, hogy egyik öltés ne húzódjék jobban, mint a másik, mert az által az egész rendetlennek látszanék.

Többnyire egy keskeny fogas szél veszi körül a tárgyat — legyen az terítő, ráma kötény — és a közepén van a tulajdonképpeni stoppolás. Ezt mindig négy szálon készítik és pedig váltakozva négyet fölvesznek a tűre, négyet pedig elfednek. Ez részut folytatódik kellő szélességben és a fordításnál az előbbieket fedetnek el, az elfedettek pedig előbukkannak.

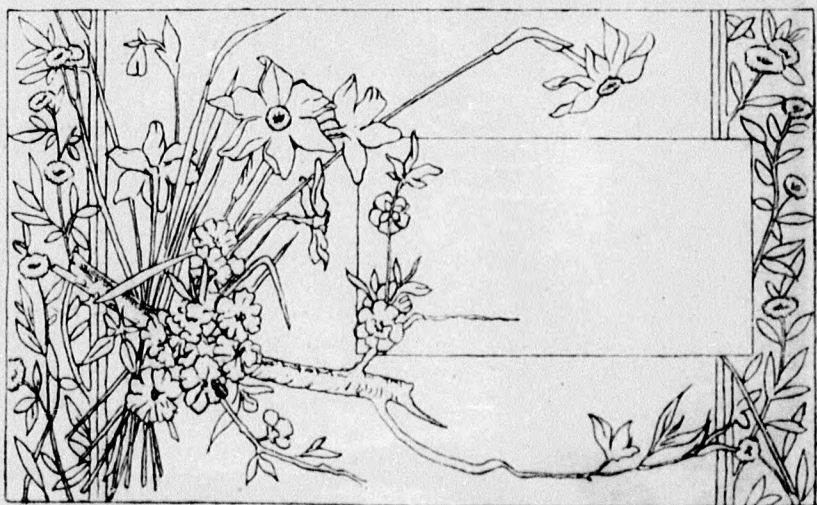
Az öltéseket oly sűrűre kell összehúzni, hogy az alap ne lássék. Közben ezüstsálakat hímmeznek és a keleti himzőnők ezzel és a szálak különféle irányban való tolasával oly gazdag színharmoniót, oly változatos mintát érnek el, a mely ennél az egyszerű munkánál alig képzelhető.

A színeket izléssel válogatják össze: egyik halvány rózsaszín szél volt oliv színnel, rész pedig ezüst és rózsaszín stoppolás.

Ezek a gázhimzések keleten a legolcsóbb és

3. sz. Virágokból összeállított minta levelezőlapok számára

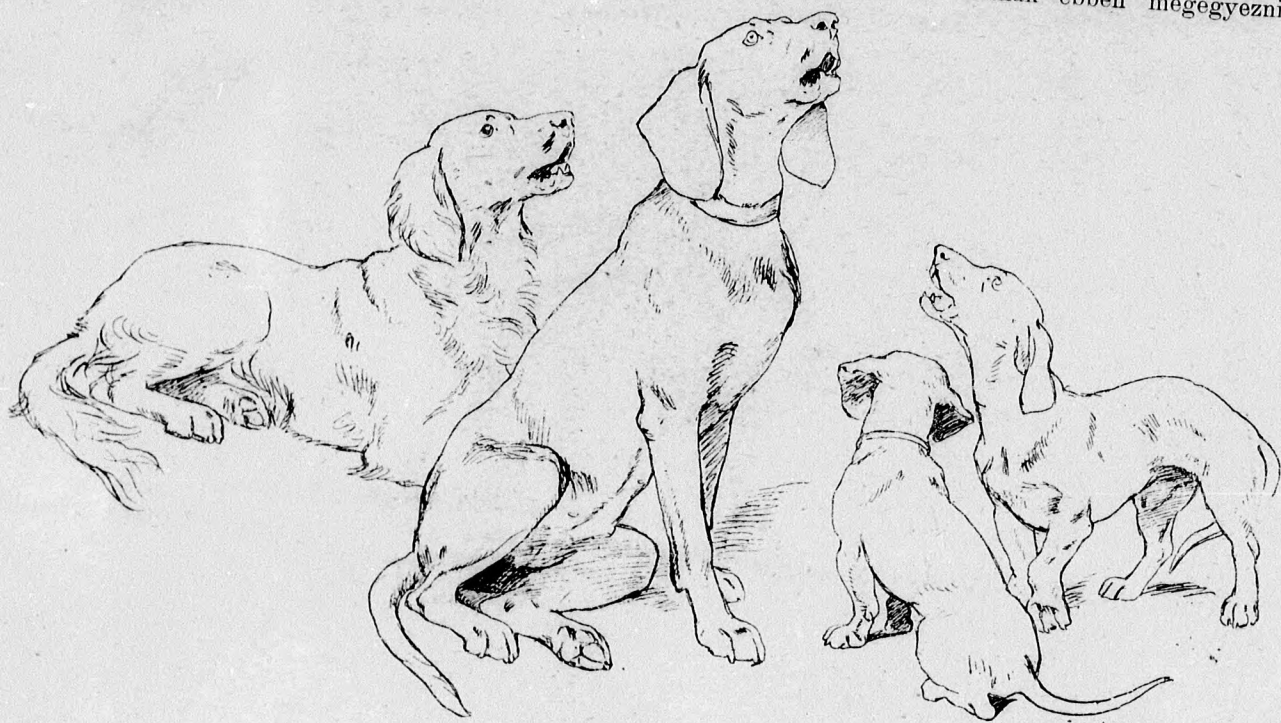

4. sz. Virágokból összeállított minta levelezőlapok számára.

legegyszerűbb munkák közé tartoznak és a bazárokból rengeteg sokat árulnak; ha azonban elhozzák Európa nagy városaiba, akkor nem tudják mit kérjenek érte, drága pénzen kelnek el és rendesen nagy műbecset tulajdonítanak nekik, holott a legegyszerűbb női munkák.

Egy kis próba meggyőz bennünket, hogy ügyes fogásokkal a lényegében legegyszerűbb dolog, a mely értékesnek látszik és ha izléssel készül, tényleg művészi szívesen szép is.

bámulatunkat méltán megérdemli. Vannak elefántcsontszácsból fonott legyezők, melyeknek nyele teknőcből, drágakövekből és emailokból készült. Ha szövet van is az ágacsákra feszítve és himzéssel vagy festéssel díszített is, még mindig harmadik anyag is szerepel rajta, például finom fémlapocskák (olyan vékonyak persze, mint a szitakötő szárnya) vannak rávarrva vagy ragasztva. Sokat vitatkoztak már azon, hogy csakugyan a japánok találták-e föl az első hajtogatott legyezőt? Ha nem is tudnak ebben megegyezni a

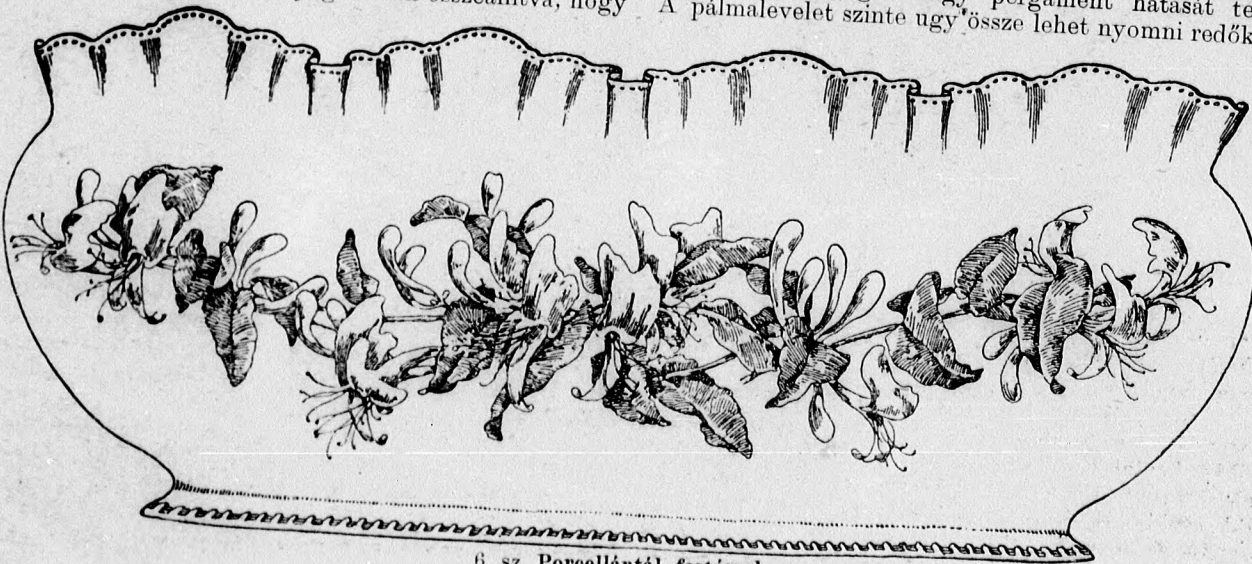
5. sz. Kutyák.

A legyezőről.

(Folytatás)

Sehol annyi művészi szívesen díszített régi legyezőt nem találunk, mint Kinában és Japánban. Különösen Japánban. Némelyiknek csak a külső alakja a legyezőalak és annyiféle finom anyagból van összeállítva, hogy

tudósok, annyi bizonyos, hogy olyan nép találta föl, a melynek mintául a pálma levele szolgált. Mert hisz, ha jól megfigyeljük a pálma levelét, önként rájövünk, hogy az erős erek épp olyanok, mint a legyező merev pálcái, a finom bőr, a mely közte ki van feszítve, pedig a selyem, gáz vagy pergament hatását teszi. A pálmalevelet szinte úgy össze lehet nyomni redőkbe,

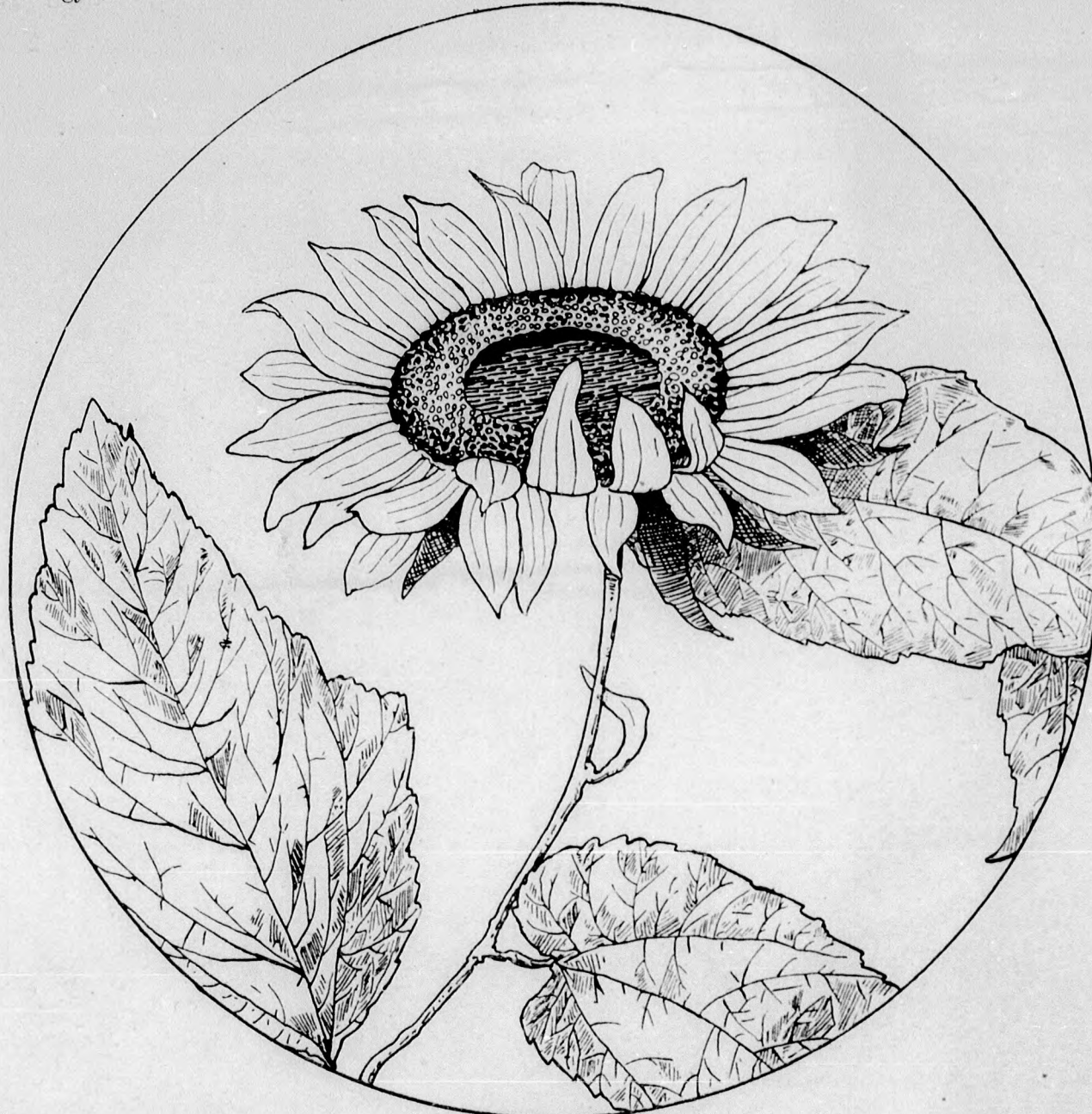
6. sz. Porcellántál festéssel.

mint a legyezőt. Ha nem rösteljük a fáradságot, hasítsuk szét egy pálma levelét, nyelét fölfelé levelével átvágva, s megkapjuk a kör- és hajtogatott legyező típusát.

Bármennyit fejtegetünk is ezt a kérdést, tisztázni nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy Kinába a hajtogatott legyező Kr. u. a 900-ik évbe került, még Monzá-

ezért tulajdonították nekik (és maguk is örömmel bizonyítják) a hajtogatott legyező feltalálását is.

Sohol a világon nem forog úgy közkezen a legyező, mint ebben a két országban. Ennek az oka főképp abban rejlik, hogy a természeti viszonyok is rántalják őket a legyező használatára, de még mivel oly ügyes, könnyen kezelhető alakban készítik, hogy

7. sz. Napraforgó.

ban őriznek egyet, mely a Kr. u. 600-ik évből való. Tehát Felső-Olaszországba hamarabb található háromszáz évvel?

Különös az, hogy az egész középkorban és a reneszánsz első idejében is igen sok japáni műparcikket hoztak Európába, de hajtogatott legyezőről nincs említés téve. Ha a XIV-ik század legyezőit megtekintjük, ezekből láthajuk, hogy Keletről hozattak be. Miután Japán és Kína rendkívül nagy mennyiségben gyártotta legrégebbi időktől fogva a különféle legyezőket,

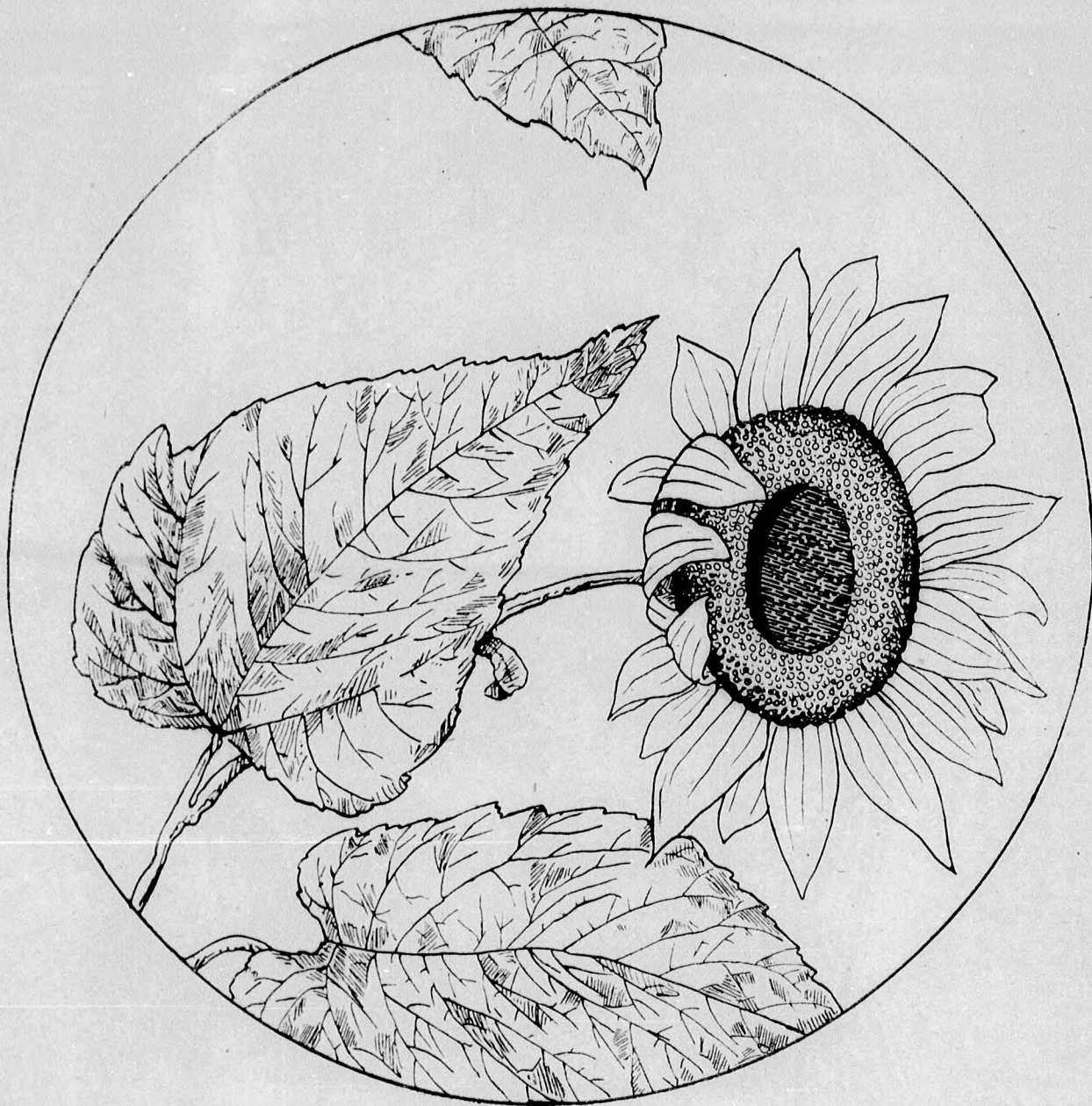
mindenki magánál hordhatja minden nehézség nélkül. Kína és Japán évente háromszázmillió legyezőt hoz piacra, melyekből az egyszerűbb olcsóbb fajta ezere 8–10 koronáért kel. el Tehát egy krajcárnál is olcsóbb darabja.

Ahogy másutt a napszámosok cigarettát vagy pipát szívnak munka közben, úgy használja legyezőjét a kínai munkás és katona. A gazdagabbak az alamizsnát a legyezőre téve nyújtják a koldusnak és legyezőről veszik el a szolga által nyújtott tárgyakat.

Az urnónek legyezőn viszik leveleit, vagy csipke-zsebkendőjét. Legyezővel veri meg a tanító a gyermekeket, legyezővel vezényelik a katonákat. Az ilyen legyezők többnyire vasból voltak, egyik oldalon piros, másikon fekete lakkal bevonva és fölírásokkal ellátva. A japáni udvari etikett is szerepelteti a legyezőt, úgy mint nálunk az uszályt. Ez egy óriási

ként kerül ki a kezükből. Különféle anyagot, mint zsirkót, elefántesontot, szarut, gyöngyházat, kókuszdióhéjat fúrnak, faragnak, fűrészelnék egy szép egészsze.

Rendkívül éles megfigyelő képességük van s így a disztítés is, legyen az festés vagy himzés, vagy más technikával készítve, mindig bámulatra ragad bennün-

8. sz. Napraforgó.

hajtogatott legyező, melynek két szélső pálcáján hosszú szalagok, bojtok lógnak és mozgatósnál kigyó-szerűen mozognak a viselőjük után. Mindenesetre ügyességet igényel, hogy bájos viselője vagy a magában, vagy a máséban bele ne akadjon és föl ne buk-fencezzen és hogy kecses mozdulatokkal tudja használni a kantáros legyezőjét.

Bámulatos ügyességet fejtenek ki a keleti népek a legyezőkészítés körül. Az ő rendithetlen nyugal-mukkal ülnek a munkánál és egy-egy tárgy műre-mek-

ket. Ebben Japán és Kína a vezető szerepet viszik. A kínaiak az elefántesontot dolgozzák föl nagy művés-zettel, míg a japánok a lak-munkákban, ötvözetek-ben mesterek. Tán sehol sem értik úgy az ötvözetek készítését és a fémek festését, mint a japánok, oly rendkívül sok árnyalatát ismerik a fémfestésnek, hogy alig tudjuk elképzelni. Keverik a nemes fémeket vas-sal, rézzel stbbivel és nem annyira a tárgy értékére néznek, mint annak művészies hatását keresik.

(Folyt. köv.)

A husvéti piros tojás.

A *Nemzeti Múzeum* ismeretterjesztő előadásai során, november 18-dikán este *Beluleszkó Sándor*, a néprajzi múzeum órá, tartott előadást a *husvéti piros tojásról*. Előadása végén vászonra vetett képekben Magyarország különböző vidékeiről mutatott be piros tojás-típusokat. A magyar vidékek, a honnan husvéti tojást mutatott be, a következők: Zala, Vas, Somogy, Abauj, Bereg vármegyék; Pest vármegyéből Kalooca, aztán Nagy-Küküllő-megye, Déva város, a magyar csángók területéről Hosszufalu, a Székelyföldről Kézdi-Vásárhely. A husvéti piros tojás ajándékozás ősrégi szokás. Megvolt a tavaszi ünnepen a hinduknál, birmánoknál, perzsáknál, egyiptomiaknál. Kínában több ezer éves szokás. A pogányoknál a természet ujjá-születésének, a keresztényeknél Krisztus föltámadásának szimbóluma. A tojás festésével kapcsolatos babonák jórésze szintén igen régi eredetű. Hogy a házban tűz ne támadjon, régi szokás áldozócsütörtökön egy tojást dobni a háztetőn át, s a hová esik, a tojást ott elásák Oroszországban piros tojást dobnak tüzeset alkalmával a lángok közé; sok helyen az épülő ház falába tojást falaznak, hogy az védje a házat a rossz szellemektől s a varázslattól. A kereszténység a pogány

népektől más szokásokkal és hagyományokkal együtt vette át a piros tojást s a husvéthétfői öntözést. A piros tojást ismerték a régi germánok is, legutóbb Worms táján egy nő csontváza mellett találtak két

piros tojást is, a mi pedig, a mint a benne talált érme bizonyítja, Krisztus után 320-ból való. A piros tojás ugyan a föltámadásnak a szimbóluma, de Asztrával, a szerelem s a házasság istenasszonyával kapcsolatban erotikus jelentést kapott. Ez adja meg a megfelelő értelmét annak a mondásnak is, hogy a nyúl tojta a tojást. A nyúl Vénusznak volt kedves állata és szimbóluma a házasságon kívüli szerelemnek. Nálunk a piros tojás díszítésében valószínűleg művészet fejlődött ki. A festékek nagyrészt még ma is jobbára otthon, különböző növényekből készíti a nép. A vászonra vetett tojásrajz-típusok nemcsak magyar vidékről kerültek ki; *Beluleszkó* mutatott be tojásrajz-típusokat hazánk minden, különböző nemzetiségek által lakott területéről is. Véleménye szerint a tojásírás, a hogy a tojáson levő rajzot hívják, nem magyar találmány, s legszelbben és legváltozatosabban nem is az Alföldön, a hol a szinmagyarság lakik, hanem azokon a széleken, a hol a magyar valamely

9. sz. Naptár-rajz.

más nemzetiséggel érintkezik. A magyar tojásírásban a szigorú geometriai elrendezés a jellemző; a részletekben szereti a virágdiszt, főként a szegfűt s a

tulipánt; a levéldiszek közül a cserlevelet; állati és emberi motívum csak elvétve fordul elő. Színek a magyar rendesen a piros színt használja, fehér díszítéssel. A magyar írott-tojások között legszebbek a székeltek s a csángók írott-tojásai: a csángóknál több szín is divatos.

A németek nem igen díszítik a tojást; de gyakran bibliai mondásokat és emlékeket vések rá.

Szinpompa dolgában legkülönböttebbek az oláhok írott tojásai. A legellentétebb színeket: pirosat, sárgát, kéket, lilát, feketét, mestermódon tudják harmóniába hozni.

Legfantasztikusabb a szerb írott-tojások díszítése, a melyben vegyesen fordulnak elő geometriai és növényi motívumok, állat- és emberalakok.

A szín itt gazdag és változatos, de nem olyan harmónikus, mint az oláh írott tojásokon. A rutének is tulnyomóan a geometriai figurákat használják s a motívumok ugyanazok, a melyeket pompás szötteiken és fataragványaikon láthatni.

A tótok írott-tojásaikat művész módon karcolják és színezik.

Végül a megvasalt tojás-ról beszél, a mely világszerte el van terjedve. Tuniszbán, Palesztinában szerezse-tojásoknak tartják, a melyek a varázslástól, kivált a szemveréstől védik meg az embert.

Nálunk leginkább kovácsok készítik s a tojás héjára ónból vert patkót, sarkantyut, vagy kovácsszerszámot erősítenek igen ügyesen. A nép nagy becsben tartja az ilyen tojást s szerencsétlenséget jósol annak, a kinek a kezében eltörik. Beluleszkó másfél órán át tartó előadását a közönség zajosan megtapsolta.

A munkák leírása.

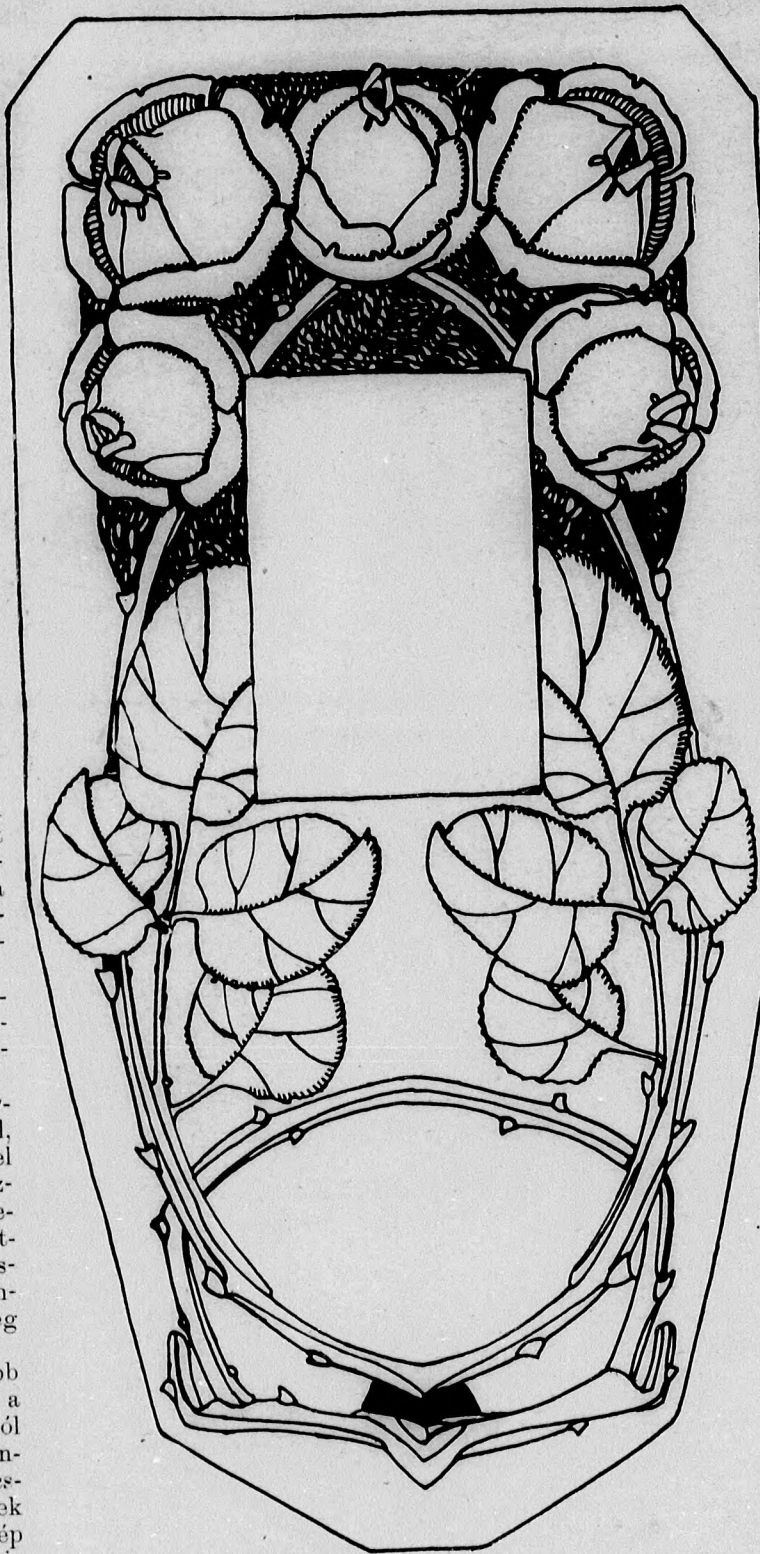
A minták átrajzolása.

A kik nem gyakorlottak a szabadkézi rajzban,

azoknak hozzuk az átrajzoláshoz szükséges utasításokat is. A mintáknak átrajzolása a festendő anyagra különböző. Mindig attól függ, mire akarjuk átvinni. Porcellánon, majolikán akkor legszebb a rajz, ha ónpapíron szurjuk át a mintát finom tűvel. Miután pontosan ráigazítottuk a simulékony staniolt, grafitporba mártott vattával többszörösen átkeféljük és ezután konturfeketével az ismert módon kirajzoljuk. Ez az átszurkált rajz eljárása a bársony festéshez is használható, világos bársonyra grafitporral, sötétre krétopporral dörzsölünk át. Selyemre, fára pedig legcélszerűbb előbb egészen áttetsző kopirpapírra vagy vászonra átrajzolni a mintát és akkor a vászon alá fekete (fehér hátú) grafitpapírt téve kötőtűvel, finomra hegyezett írónnal vagy rajztűvel átnyomni. Sötét selymekhez fehér grafitpapírt veszünk. Végül megemlítjük a gáz, krepdösín, faille de ecosse, egyáltalán az áttetsző szövetekre való rajzolást, mely a legkönnyebb, mert csak ráfektetjük a szövetet a rajzra és finom vonásokkal utána húzzuk. Ez utóbbiaknál különösen ügyeljünk a rajzra, mert a megtörtént hibákat nehéz kijavítani.

1. sz. **Díszítőszél.** Fenyőtobozocskából és tulipántból nagyon szépen van összeállítva. Faégetéshez vagy bőrmetszéshez igen alkalmas minta.

2-4. sz. **Virágokból összeállított minták levelezőlapok számára.** Akvarell-papírosra színesen festhetjük, vagy fakéregre égetéssel alkalmazhatjuk.

10. sz. Naptár-rajz.

(Ilyen vékony falapból készült levelezőlapokat némely papirkereskedésben kaphatunk.)

5. sz. **Kutyák.** Ez a minta világos bőrre pácfestéssel tollrajzszerűen volt alkalmazva és vadászember jegyzőkönyvét díszítette. Bőrre égetni is lehet és akkor lazurszínnel kell kifesteni.

6. sz. **Porcellántál festéssel.** A jerikói lenc virágja és levelei vannak fölhasználva ezen a porcellánedényen. Ezt a mintát különféleképp csoportosítva, csészékre és apró gyümölcs-tányérokra is alkalmazhatjuk. A gyöngéd rózsaszínű és sárga virágok hatásosan emelkednek ki az élénkzöld levelek közül.

7. és 8. sz. **Napraforgó.** Különbőféle célokra használható ez a minta, épp úgy alkalmas porcellánfestéshez, mint faégetéshez, bársonyégetéshez és egyéb technikákra.

9. és 10. sz. **Naptár-rajz.** Stilizált rózsák és lila harangvirágok szolgálnak keretül a naptárnak. Ezek a kis naptár hátlapok igen kelves ajándéktárgyakat képeznek és e mellett előállítási költségük a lehető legkevesebb. Papirlemez vagy vékony falapból lombfűrészzel kivágjuk az alakot és akkor megfelelő díszítést vagy festést rá. Papirkereskedésben pedig megtaláljuk különféle nagyságban a rájuk való naptárakat. Olvasóink képzelete szabad tért nyer hasonló naptárak készítéséhez.

11. sz. **Virágvázapipacsdiszszel.** Porcellánra vagy üvegre festett pipacsok élénk díszít adnak, különösen a zöld-alapu virágtartón, de legszebb halványzürkén, mely alapot lent erősebbre, fent halványabbra festjük. Az alsó és felső szélét levélornament veszi körül.

Művészeti hírek.

Nők kiállítása. A *Művészet és Művelődés Egyesület,*

mely tavaly alakult meg azzal a céllal, hogy a művészi szép megismerését, szeretetét, kultuszát közvetítse és terjeszse a magyar hölgyek közt, most rendezte első kiállítását a Kigyó-téren levő Thék-féle zongorarakár két elkülönített termében. A kiállítás, melyet a napokban nyitottak meg, nem nagyarányú, de igen kedves és figyelemreméltó. Kizárólag női kéz munkája mindaz, amit összegyűjtve láttunk: Olajfestmény, akvarel, himzés, goblén, selyemfestés, majolika, porcellán, fafaragás, bársony- és bőrmunka. A nagyobbik teremben vannak a képek. Az ismert festőnők közül kiállítottak: *Bruck Hermin, Boemm Ritta, Stróbl Zsófia, Komócsyné.* Nagyon csinosak a kiállítás elnökének, *Pejacsevics Jolán* grófnőnek akvarelljei, pompás kis fejet állított ki *Krenner Viktorné,* fejlett színérzékét és technikai

készséget mutatnak *Kiss Sarolta* virágai. Itt vannak még *Leányi Aranka* finom dekoratív érzékkel tervezett paravánjai, ugyancsak ő tőle láttunk még a kiállításon néhány gyönyörű selyem- és bőrpárnát és keramikai dolgot. Frissek eredetiek az *Undi Mariska* fába égetett és festett képei, melyeknek a modorát a régebbi iparművészeti kiállításokról ismerjük. A kiállítás kisebbik termét kizárólag az iparművészeti tárgyak foglalják el. Maga *Augusta kir. hercegnő* áll a kiállító élén: apró majolika-szelencéi rendkívül bájosak, mindegyiknek a földelén egy-egy kis tollrajzos tájkép van, köröskörül pedig ötletes és magyaros ízű színes díszítés. A bonbonniérek egyike magyar keramikai gyár készíti a kir. hercegnő tervei alapján. Az egyik

szekrény hátsó falát *Kabay Dánielné* gazdag díszítésű, hatásos selyemszövése foglalja el. *Treitz Péterné* élénkszínű, puha bársonyfestése, *Mirkovszkyné-Greguss Gizella* egyre változatosabb, finomabb hatású polikróm bársonyégetése, *Katona Béláné* poétikusan szép tervezetei, *Orth Ambrusné* ügyes goblén-kisérletei ragadták meg a figyelmünket. A többi tárgy is mind izlées, eredeti és művészies. A tárgyak nagy része eladó és igen olcsó. A kiállítás naponként délelőtt tíz órától egyig és délután három órától hétig megtekinthető. A belépődíj negyven fillér.

A Habsburg-terem szobrai. A budavári királyi palotának egyik legszebb helyisége a Habsburg-terem, melynek falképeit nemrég elhunyt nagy művésznők: *Lotz Károly* festette. A terem belső berendezésén most dolgoznak. Művészi díszítésül a faragványokon és szőnyegekken kívül négy szobrot is alkalmaznak. A szobrokat, melyek *Ferenc József királyt, Erzsébet királynét, Mária Terézia király-*

nőt és *III. Károlyt* ábrázolják, *Sennyey Károly* szobrász mintája alapján most faragják ki karrarai márványból. A Habsburg-terem újra teljesen elkészül.

A Nemzeti Kaszinó művásárlása. A Nemzeti Kaszinó választmánya tavaly elhatározta, hogy ezen-tul minden esztendőben huszezer koronát fog művásárlásra költeni. A műtárgyak kiválasztására a Kaszinó tiztagu bizottságot választott, melynek elnöke *Andrássy Tivadar* gróf, a Képzőművészeti Társulat elnöke lett. A téli tárlaton tizezer korona áru műtárgyat vásárol a Kaszinó.

Magyar művész Japánországban. *Tornai Gyula,* az ismert orientalista festő jelenleg Japánországban tarózkodik. Ez év elején utazott el Tokióba, a hol a háborus idők közepette is szorgalmasan festget.

11. sz. Virágváza pipacsdiszszel.